

Список використаних джерел:

1. Баева Т.А., Константинова Ю.А. Роль мотивации при обучении иностранному языку студентов-медиков. [Електронний ресурс] / Т.А. Баева, Ю.А. Константинова // Архив конференций ООО «Руснаука», Publishing house Education and Science s.r.o. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/33_DWS_2013/Pedagogica/2_149873.doc.html
2. Войткевич Н.І. До питання про специфіку викладання іноземних мов на 1-2 курсах немовних факультетів / Научният потенциал на света – 2012 // Материали за VIII международна научна практична конференция. 17-25 септември 2012. – София: Бял ГРАД-БГ. ООД, 2012.
3. Кандзюба Л.І. Мотивація – запорука успіху вивчення іноземної мови // Конференція ЕМС 2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konfemc.ukrainianforum.net/t118-topic#120>
4. Ляховицкий М.В. Методика преподавания иностранных языков: Учеб. пособие для филол. факультетов вузов / М.В. Ляховицкий. – М.: Высш. школа, 1981.

Троцюк М.В.

викладач,

*Володимир-Волинський педагогічний коледж
імені А.Ю. Кримського*

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК АУДІЮВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

На сучасному етапі розвитку методичної науки аудіювання розглядається як фундаментальне вміння, оволодіння яким є важливою умовою навчання іноземної мови.

Сприйняття мовлення на слух пов'язане з подоланням багатьох труднощів. Необхідно чітко визначити всі труднощі аудіювання з метою цілеспрямованого навчання аудіювання на подолання їх і формування в студентів на цій основі міцних вмінь та навичок.

Аудіювання – єдиний вид мовленнєвої діяльності, під час якої від суб'єкта, який виконує діяльність нічого не залежить [1]. Слухач, на відміну від хто пише, говорить чи читає, не має можливості вплинути на хід процесу, полегшити своє завдання, створити сприятливі умови для сприймання інформації. Читач може створити собі сприятливі умови, які

полегшують процес і дають можливість читати досить довгий час не викликаючи перевтоми. Натомість, аудіювання вимагає напруженої психічної діяльності і не має таких сприятливих умов, що викликає швидко втому і відключення уваги слухача, особливо коли зміст повідомлення не цікавий для слухача.

Одним з способів вирішення цієї проблеми, особливо в процесі вивчення мови професійного спрямування – це використання цікавих пізнавальних автентичних текстів професійного спрямування. Такі тексти несуть цікаву та корисну інформацію про майбутню сферу професійної діяльності студентів і допомагають значно підсилити інтерес слухача та сконцентрувати його увагу на повідомленні, що в результаті якісно сприяє оптимізації процесу аудіювання.

Розвиток навичок аудіювання під час вивчення мови професійного спрямування являє собою складний психолінгвістичний процес, обумовлений багатьма індивідуальними психологічними факторами, який вимагає багато зусиль як від студента, так і викладача та організації навчального процесу в цілому [1]. При цьому, загалом відомо, що вміння говорити іноземною мовою не гарантує вміння вільно розуміти усне мовлення в тих же масштабах. Хоча й ці два вміння і знаходяться у взаємозв'язку, домогтись їх рівномірного розвитку можливо лише шляхом використання спеціальних вправ на розвиток вміння розуміти усне мовлення в різних умовах спілкування [3, с. 14].

У методичному плані навчання аудіювання є спеціально організованою програмою дій з текстом, що сприймається на слух. Оскільки цей процес є внутрішньою діяльністю, яка не піддається спостереженню, то вчителю необхідно поступово навчати учнів окремих дій, які є її складовими компонентами. Тому до системи вправ навчання аудіювання входять як вправи для розвитку суто вмінь аудіювання, так і вправи для формування мовленнєвих (фонетичних, лексичних, граматичних) навичок аудіювання, а також спеціальні вправи, спрямовані на розвиток мовленнєвих механізмів аудіювання (імовірного прогнозування, уваги та аудитивної пам'яті, осмислення).

За допомогою технічних засобів навчання можна виконувати такі вправи на формування навичок аудіювання:

1. Вправи на диференціацію звукової форми слова та його розуміння. Такі вправи привчають слухачів до точності слухання, що полегшує розуміння словоформ у потоці мовлення.

2. Вправи на семантизацію похідних і складних слів. Наприклад, звучать такі пари слів: load – unload, regard – disregard, to train – training.

3. Вправи на семантизацію елементів у синтагмі. Синтагматичний зв'язок між семантично і граматично сумісними одиницями визначається переважно дієсловом. Значення ж самого дієслова виводиться із семантичних сполучень на основі синтагматичного передбачення. Наприклад:

– на екрані ваших комп'ютерів ви бачите фрази, в яких не вистачає певних слів. Доберіть потрібні за змістом дієслова та надрукуйте їх: to ... a play (perform); to ... the arms race (halt).

Крім того, технічні засоби навчання можуть бути дуже ефективно використані при виконанні вправ на розвиток мовленнєвих механізмів аудіювання:

1. Вправи на розвиток імовірного прогнозування:

– прослухайте першу фразу і, спираючись на її зміст, завершіть другу фразу або оберіть той варіант фрази (з поданих на екрані трьох варіантів), який вважаєте логічно правильним;

– прослухайте коротку характеристику людини та оберіть з чотирьох поданих на екрані варіантів її професії той, що ви вважаєте правильним;

– прослухайте заголовки і скажіть про що йдеться в текстах.

2. Вправи на розвиток уваги та аудитивної пам'яті:

– прослухайте частини фрази та з'єднайте їх в одну фразу. Введіть цю фразу з клавіатури та повторіть її за диктором;

– прослухайте оголошення. На екрані ви бачите графічний варіант цього оголошення. Заповніть пропуски, вводячи потрібні слова з клавіатури.

3. Вправи на розвиток механізму осмислення:

– прослухайте репліки з діалогу. Згадайтесь, хто його веде. На екрані ви бачите чотири варіанти відповіді;

– прослухайте фразу і скажіть, коли відбувалася дія (оберіть правильну відповідь з чотирьох поданих на екрані варіантів);

Розвинути в студентів уміння аудіювання можна за допомогою умовно-комунікативних і комунікативних рецептивних вправ. Ці вправи можна виконувати за допомогою технічних засобів навчання, при цьому, найефективнішим технічним засобом виступає саме комп'ютер. Адже він дозволяє не лише прослуховувати матеріал (як аудіо- та відео-технології), але й виконувати завдання до поданого матеріалу. Наприклад:

- прослухайте початок розповіді і згадайтеся, що відбулося далі;
- подивіться на зображення на екрані, прослухайте його опис і запропонуйте свій варіант розвитку подій;
- прослухайте текст і розташуйте подані на екрані речення в логічній послідовності;
- подивіться на малюнок на екрані, прослухайте чотири фрази і оберіть ту фразу, яка відповідає малюнку;
- прослухайте фразу. На екрані ви бачите чотири речення. Оберіть те речення, яке відповідає змісту фрази;
- прослухайте невеликий діалог. На екрані ви бачите подані репліки з даного діалогу. Розташуйте репліки в правильній послідовності.

Таким чином, можна зазначити, що технічні засоби при навчанні аудіювання необхідно використовувати не лише для пред'явлення аудіотексту, а й для виконання різних видів вправ.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що для формування навичок аудіювання необхідно використовувати на заняттях автентичний матеріал, що відповідає рівню володіння мовою студентами, релевантний темам, що вивчаються, і словниковому запасу. Прийом аудіовізуалізації дозволяє розуміти зміст автентичних аудіовізуальних матеріалів.

Застосування відео на заняттях іноземної мови при формуванні навичок аудіювання є надзвичайно ефективним. Для його реалізації існує багато можливостей. Використання відеоматеріалів значно підвищує мотивацію студентів до вивчення іноземної мови, дозволяє в цікавій та незвичайній формі подати навчальний матеріал, полегшити процес сприймання інформації та залучити студентів до активної роботи на занятті.

Список використаних джерел:

1. Бочкарьова О.Ю. Методика навчання майбутніх учителів англійської мови професійно спрямованого аудіювання: дис. канд. пед. наук: 13.00.02 / Бочкарьова Олена Юріївна. – К., 2007. – 281 с.
2. Колкер Я.М., Устинова Е.С. Обучение восприятию на слух английской речи. – М., 2002. – 234 с.
3. Комунікативні методи та матеріали для викладання англійської мови / Перекл. і адапт. Л.В. Биркун. – Oxford University Press, 1998. – 49 с.
4. Куліченко Н.М. Використання відеоматеріалів на уроках англійської мови [Електронний ресурс] / Н.М. Куліченко. – 2015. – Режим доступу: <http://dnz156.klasna.com/uk/article/vikoristannya-videomaterialiv-na-urokakh-angliisko.html>
5. Пшеняннікова Н.О. Використання відеофільмів на уроках англійської мови [Електронний ресурс] / Н.О. Пшеняннікова // Науковий вісник Донбасу. – 2012. – № 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2012_1_13